

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Ісакова Є. П. Ергономічні характеристики категорій англійського дієслова: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / Є. П. Ісакова. – К., 2001. – 20 с.
2. Кораблева Е. А. Экспрессивные синтаксические средства создания рекламного текста на английском языке : дис. на соискание учен. степени канд. филол. наук : 10.02.04 / Кораблева Екатерина Алексеевна. – М., 2008. – 201 с.
3. Лившиц Т. Н. Реклама в прагмалингвистическом аспекте / Т. Н. Лившиц. – Таганрог, 1999. – 214 с.
4. Медведева Е. В. Рекламная коммуникация / Е. В. Медведева. – М. : Едиториал УРСС, 2003. – 280 с.
5. Попова Е. С. Рекламный текст и проблемы манипуляции : автореф. дисс. на соискание уч. степени канд. филол. наук : спец. 10.02.01 "Русский язык" / Е. С. Попова. – Екатеринбург, 2005. – 25 с.
6. Топачевський С. К. Синтаксичні засоби етикетизації англомоногового рекламного дискурсу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04 "Германські мови" / С. К. Топачевський. – Х., 2011. – 20 с.
7. Федорець С. А. Реклама як специфічна сфера функціонування мови / С. А. Федорець // Проблеми та перспективи лінгвістичних досліджень в умовах глобалізаційних процесів : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, ТНЕУ, 30-31 жовтня 2007 р.). – в 2-х частинах. – Частина 1. – Тернопіль : Економічна думка, 2007. – С. 167-169.
8. Dijk T. A., van. Discourse and manipulation / T. A. van Dijk // Discourse & Society. – 2006. – Vol. 17(2). – P. 359–383.
9. Handelman S. Thought manipulation: the use and abuse of psychological trickery / Sapir Handelman. – ABC Clio, 2009. – 163 p.

Д. В. Щерба,
Житомир

ОСОБЛИВОСТІ ПАСПОРТИЗАЦІЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ ТЕРМІНОСИСТЕМИ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРАФІКИ)

Паспортизація термінів являє собою реєстрацію, опис та їх угруповання з огляду на їх лінгвальні та позалінгвальні характеристики [1, с. 37]. Як складова частина загальнолітературної мови англійська термінологія комп'ютерної графіки являє собою системно організоване термінологічне поле, центром якого є загальнотехнічні терміни.

Термінологічне поле комп'ютерної графіки пов'язане з іншими терміносистемами. Свідченням того є наявність у термінології комп'ютерної графіки термінів інших наук. На відміну від слів загальної лексики, терміни

в кожному полі поєднуються між собою певним чином, їх значення обмежені специфікою кожного поля.

А. А. Реформатський відзначав, що термін – завжди член якоїсь термінології, в межах якої він однозначний. Термінологічне поле заміняє йому контекст. В своєму термінологічному полі термін-слово набуває точності та однозначності, а за його межами втрачає ознаки терміна. Терміни можуть перебувати поза контекстом, якщо відомо членами якої термінології вони є. Однозначність терміни отримують не через умови контексту, а через приналежність до даної термінології. Саме тому на відміну від слів-нетермінів слова-терміни не залежать від контексту [1, с. 67].

Найбільші парадигматичні об'єднання становлять лексико-семантичні поля – групи слів зі спільною гіперсемою, тобто значенням, єдиним для всієї групи. Як правило, такі групи слів характеризуються і спільними формальними ознаками. У лексико-семантичному полі слово живе не ізольовано, а взаємодіє з іншими, зближуючись з ними або відштовхуючись від них. Кожна лексико-семантична одиниця займає в семантичному просторі певне місце, яким і визначається її цінність. Лексико-семантичні поля не є ізольованими одне від одного. Багатозначні слова своїми значеннями можуть входити до різних полів. Так утворюються відношення між полями. Через те всю лексико-семантичну систему можна уявити собі як сукупність лексико-семантичних полів, що перекривають одне одного.

Терміни сучасної лексики перебувають у певному лексико-семантичному взаємозв'язку. Зрозуміло, що більш досконало вивчити лексичну систему можна, об'єднавши цілі групи слів за спільністю теми або за сферою вживання. У терміносистемі англійської комп'ютерної графіки можна умовно виділити декілька тематичних груп термінів, таких як:

1) **Теорія комп'ютерної графіки (computer graphics theory):** *synthesizing* 'синтезування', *CAD (computer-aided design) manipulation* 'керування', *machining* 'обробка', *object* 'об'єкт' тощо;

2) **Комп'ютерна геометрія (geometry):** *surface* 'поверхня', *percussion* 'перкусія', *bending* 'загибання', *magnetic window* 'магнітне поле', *face-centered* 'гранецентрований', ;

3) **Моделювання (modeling):** *skeleton crystal form* 'скелетна (дендритна) форма кристалів', *plastic deformation* 'пластична деформація', *covalency* 'ковалентність, гомеополарність';

4) **Програмне забезпечення (Software):** *SGRAM* 'ОЗП синхронної графіки', *video card driver* 'драйвер відеокарти', , *anelastic* 'квазіпружкий';

5) **Апаратне забезпечення (Hardware)** – *transcrystal* 'транскристалічний', *video card* 'відеокарта', *peripherals* 'периферійні пристрої', *video display* 'відеодісплей';

6) **Анімація (Animation)** – *concentration supercooling* 'концентраційне (структурне) переохолодження', *capture* 'фіксація (захват) зображення', *segregating* 'ліквація', *fine-grained structure* 'дрібнозерниста структура';

7) **Рендерінг, обробка зображення (Rendering)** – *non-photorealistic rendering* 'нефотореалістичний рендерінг', *mechanical texture* 'механічна текстур', *processing* 'обробка';

8) **Візуалізація (Imaging)** – *signal processing* обробка сигналу', *optical image* 'оптичний тип зображення', *phase manipulation* 'фазова рекристалізація', *surface resolution* 'розділч здатність поверхні';

9) **Прикладне застосування комп'ютерної графіки (Applications of computer graphics)** – *special effect* 'спецефект', *video effect* 'відеоефект', *video game* 'відео (комп'ютерна) гра', *digital art* 'цифрове мистецтво', *tesselation* 'теселяція' тощо.

Поділ лексики на такі тематичні групи є відносно умовним, оскільки ряд термінів може перебувати в кількох групах. Відношення між словами в тематичних групах будуються на основі їхньої семантики - терміни об'єднуються у групи за змістом позначуваних понять, за темами.

В тематичних групах слова утворюють лексико-семантичні ряди. Лексико-семантичні ряди або групи слів утворюються на основі схожості або протилежності лексичних значень слів. Вони більш замкнені, до їх складу входять слова однієї частини мови і характеризуються семантичною взаємозалежністю компонентів, оскільки кожне слово, та й насамперед, термін, означає певне поняття не самостійно, а лише у тісному зв'язку з іншими словами.

Отже, термінолексика комп'ютерної графіки являє собою цілісний організм із своєрідною понятійною базою та з відповідними засобами мовного вираження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Лингво-когнитивные основы анализа отраслевых терминосистем : (на примере англоязычной терминологии венчурного финансирования) : учеб.-метод. пособие / Л.В. Ивина . – М. : Академический Проект, 2003 . – 303 с.
2. Реформатский А. А. Введение в языковедение: учебник для вузов / под ред. В. А. Виноградова. – М. : Аспект Пресс, 2004. – 536 с.
3. Авербух К. Я. Теория подязыков и современный полилингвизм // Научно-техническая терминология. Материалы XI международной конференции “Нормативное и описательное терминоведение”. Выпуск 1. – М., 2006. – С. 4–5.